

**UCHWAŁA NR XXX.114.2021
RADY GMINY UDANIN**

z dnia 19 stycznia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Udanin na 2021 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DZ.U z 2020 r. poz. 713 t.j.) i art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2019 r. poz.2277 t.j) uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Udanin na rok 2021 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały;

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Udanin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy
Udanin

Janusz Strzelecki

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Udanin na rok 2021

Wstęp

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Udanin w poprzednich latach. Stanowi on spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych poprzez tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb bez alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności alkoholu, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych, przeciwdziałanie przemocy.

W programie uznaje się zdrowie i trzeźwość mieszkańców gminy za podstawowy warunek rozwoju moralnego i materialnego społeczeństwa.

Celem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Udanin oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 został uzupełniony o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z obserwacji lokalnych problemów.

Program jest adresowany do osób fizycznych, prawnych i podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Gminy Udanin. Program uwzględnia rekomendacje zawarte w dokumentach programowych krajowych i samorządowych. Realizacja zadań Programu jest finansowana w sposób ciągły ze środków pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

1. Podstawy prawne oraz dokumenty korespondujące z realizacją zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w Gminie Udanin .

- a) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019 r., poz. 2277), która stanowi kluczowy dokument kompleksowo regulujący zagadnienia związane z profilaktyką rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Porządkuje kwestie dotyczące m.in.: zadań wykonywanych przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, źródła finansowania tych działań, funkcjonowania rynku napojów alkoholowych, postępowania wobec osób nadużywających alkoholu oraz przepisów karnych związanych z obrotem alkoholem oraz jego reklamą.
- b) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz.2050 t.j.) która stanowi kluczowy dokument kompleksowo regulujący zagadnienia związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii.
- c) Narodowy Program Zdrowia

Elementem składowym programu są Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które funkcjonowały dotąd jako odrębne dokumenty. Jako cel strategiczny Programu wskazuje się wydłużenie życia w zdrowiu, poprawę zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. W ramach Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (KPPiRPA) wskazanych jest kilka głównych obszarów do realizacji: - promocja zdrowia, w ramach której

przewidziano min. podejmowanie działań informacyjno- edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, upowszechnianie informacji dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież, upowszechnianie wiedzy na temat zjawisk przemocy, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowy oraz wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży, - szkolenie kadr, nacisk położono m.in. na kształcenie personelu medycznego, podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, rozwijanie systemu kształcenia specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień, osób pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz szkolenia profesjonalistów na temat FASD, – zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym m.in.; ograniczania dostępności alkoholu, ograniczenie przemytu, podjęcie działań legislacyjnych w kierunku ograniczenia reklamy napojów alkoholowych, kontrolę i monitorowanie wydatkowania środków, – profilaktyka, a ramach niej: profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca, redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa.

- d) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U z 2019 r. poz. 2371 t.j.)
- e) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U z 2020r. poz. 1876 t.j.)zawiera przepisy, w których wyliczone są zadania samorządu gminnego.
- f) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 218 t.j.), w której zawarto zadania własne samorządu gminnego, polegające m.in. na inspirowaniu i promowaniu nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowaniu i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- g) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego oraz wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057 t.j.) reguluje m.in. zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje społeczne w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Istotną kwestią jest możliwość zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych o charakterze lokalnym lub regionalnym. Działalność pożytku publicznego określona w ustawie to działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie, a sfera ta obejmuje zadania w zakresie m.in. przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.
- h) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.
- i) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Udanin na lata 2016-2024,
- j) Gminny Program Wspierania Rodziny
 - 2. Użyte w uchwale określenia oznaczają:
 - a) program - gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - b) ustawa - ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - c) komisja - Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Udaninie,
 - d) wójt gminy - Wójt Gminy Udanin.
 - 3. Program określa:
 - a) zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i jego skutkom,
 - b) zasady wynagradzania członków komisji.

Rozdział 2.

Zasoby

1. Na terenie Gminy Udanin istnieją podmioty, które realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wśród nich wymienić należy:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie
- c) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

d) Komenda Powiatowa Policji

e) Placówki oświatowe i kulturalne

F. Inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień posiadające w swoich statutach zapisy umożliwiające realizację tych zadań na terenie Gminy Udanin

Rozdział 3.

Cel główny i priorytetowe kierunki działań

Głównym celem Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz stosowania przemocy, zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież. Cel będzie realizowany poprzez wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

- *profilaktyki uniwersalnej*: adresowanych do wszystkich mieszkańców Gminy Udanin, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- *profilaktyki selektywnej* - adresowanej do grup o podwyższonym stopniu ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- *profilaktyki wskazującej* - adresowanej do osób lub grup, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia;
- *terapii i rehabilitacji* - obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

Zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi, poprzez:

- 1) zapewnienie ciągłości i dalszego rozwoju świadczonych i już istniejących usług z zakresu profilaktyki dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;
- 2) rozwijanie edukacji publicznej mającej na celu:
 - a) informowanie o problemach i szkodach oraz zachowaniach ryzykownych związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu, konsekwencjach takich zachowań, a także metodach leczenia i zapobiegania szkodom zdrowotnym i społecznym w tym zakresie;
 - b) promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji;
 - c) wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - d) zmasowaną edukację skierowaną do wszystkich struktur środowiska lokalnego, mającą na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych;

Rozdział 4.

Zadania szczegółowe

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu;

- rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych o możliwości uzyskania przez uzależnionych i współuzależnionych fachowej pomocy terapeutycznej na terenie gminy i poza nią;
- przyjmowaniu zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego;
- prowadzenie rozmów interwencyjno - motywacyjnych przez członków komisji z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia;
- podejmowaniu działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji przez terapeutę w punkcie konsultacyjnym;

- prowadzeniu punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz członków ich rodzin i pozostałych mieszkańców wymagających pomocy w tym zakresie;

- finansowaniu szkoleń, warsztatów podnoszących kwalifikacje i kompetencje realizatorów zadań wynikających z programu, osób, które zawodowo zajmują się rozwiązywaniem kwestii uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1) wdrażaniu procedury zobowiązania do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

2) przeciwdziałaniu zjawisku przemocy w rodzinie poprzez:

- Wspieraniu procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie – Niebieskie Karty w policji, pomocy społecznej, a także wdrażaniu tych procedur przez komisję;

- Finansowaniu prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych z dziećmi, które doznały przemocy;

- Wspieraniu rozwoju grup samopomocowych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,

- Wspieraniu i koordynowaniu pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym:

1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, które są integralnym elementem programu profilaktycznego;

2) finansowaniu programów profilaktycznych dla uczniów, szkoleń dla nauczycieli i rodziców, realizowanych w placówkach oświatowych - uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu;

3) współdziałanie w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież - rozwój zajęć pozaszkolnych w świetlicach wiejskich oraz placówkach oświatowych;

4) promowaniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez finansowanie programów profilaktycznych realizowanych w trakcie imprez sportowo-rekreacyjnych i pozalekcyjnych zajęć sportowych, poprawianie wyposażenia bazy sportowo - rekreacyjnej poprzez zakup sprzętu sportowo – rekreacyjnego przy realizacji programów profilaktycznych;

5) wspomaganie bibliotek szkolnych i gminnych w zakupie książek edukacyjnych z zakresu uzależnień, przemocy, problemów szkolnych;

6) finansowaniu kosztów organizacji kolonii dla dzieci i młodzieży szkolnej, w trakcie których odbywać się będą zajęcia profilaktyczne z zakresu profilaktyki alkoholowej;

7) wspieraniu autorskich programów profilaktycznych uwzględniające pozalekcyjne zajęcia sportowe;

8) współdziałanie z Komendą Powiatową Policji w Środzie Śląskiej mające na celu uświadamianie społecznych i prawnych skutków uzależnień oraz udział Policji w różnych formach działalności profilaktycznej na terenie Gminy Udanin;

9) tworzeniu i prowadzeniu świetlic środowiskowych;

10) wspieraniu działań tj. organizowanie konkursów profilaktycznych dla dzieci młodzieży szkół podstawowych ;

11) podejmowaniu działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia;

12) włączaniu się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

13) zakupie materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów: np. broszur, plakatów, ulotek

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a w szczególności:

- 1) wspieranie edukacyjne, materialne podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- 2) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez wspieranie ruchu samopomocowego, współpracę z urzędem pracy, kuratorami sądowymi, policją.
- 3) zakup materiałów i artykułów biurowych na potrzeby obsługi komisji,
- 4) finansowanie kosztów udziału członków w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 5. Realizacja programu;

1. Program realizuje Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Udaninie.

2. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Udaninie określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego uprawniona jest osoba każdorazowo upoważniona przez wójta gminy.

Formy realizacji programu:

1. Zakup materiałów i wyposażenia:

- Kolonie profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholizmu;
- Programy profilaktyczne w placówkach oświatowych, świetlicach wiejskich, bibliotekach,
- Zajęcia sportowo rekreacyjne o charakterze profilaktycznym;
- Zachowaj Trzeźwy Umysł, Prowadzę Jestem Trzeźwy-Kampania społeczna;
- Ulotki, poradniki, książki, czasopisma o tematyce profilaktycznej;
- Elementy i urządzenia związane z tworzeniem miejsc aktywności dla dzieci i dorosłych np. siłownie zewnętrzne lub elementy placów zabaw;
- Nagrody, artykuły, sprzęt sportowy;

2. Zakup usług pozostałych:

- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w Udaninie 8 godzin w miesiącu w każdą pierwszą i третią środę miesiąca ;
- opłaty sądowe oraz te związane z pokryciem kosztów wydania opinii biegłego w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu i wobec, której toczy się sprawa sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego;
- usługi związane z organizacją pobytu dzieci i młodzieży na zajęciach profilaktycznych-transport;
- szkolenia dla przedsiębiorców sprzedających napoje alkoholowe; członków komisji oraz osób aktywnie uczestniczących w realizacji programu;

Wynagrodzenia bezosobowe:

Wynagrodzenia pięciu członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Udaninie

Wynagrodzenia w ramach prowadzenia świetlic środowiskowych;

3. Kryteria dotyczące osób realizujących program winny dotyczyć w szczególności:

- wykształcenia;
- ukończonych szkoleń lub kursów specjalistycznych;
- doświadczenia zawodowego;

- pozytywnej oceny dotychczasowej współpracy - jeśli taka miała miejsce.

4. Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa preliminarz wydatków zgodny projektem budżetu na 2021 rok w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2020.

Rozdział 6.

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Każdy z członków GKRPA ma obowiązek aktywnego uczestnictwa w pracach komisji.
2. Członkom przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w wysokości 150,00 zł miesięcznie (brutto.)
3. Zastępcy Przewodniczącego Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w wysokości 200 zł. miesięcznie (brutto)
4. Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w wysokości 300,00 zł miesięcznie (brutto). Przewodniczący komisji w ramach swoich obowiązków wykonuje wszystkie czynności administracyjne oraz biurowe oraz odpowiada za przygotowanie materiałów na obrady komisji.
5. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia dla członków Komisji stanowi sporządzona i podpisana przez Przewodniczącego Komisji lista wynagrodzeń.
6. Wynagrodzenie jest wypłacane jeden raz w miesiącu w Kasie Urzędu Gminy Udanin

Rozdział 7.

Ewaluacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Sprawozdania wewnętrzne- sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego składanego zgodnie z obowiązującymi przepisami Radzie Gminy Udanin:
2. Sprawozdania zewnętrzne dla:
 - Państwowej Agencji Rozwiązywania problemów Alkoholowych;
 - Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu.
3. Sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii przedkładane jest Wójtowi Gminy Udanin do dnia 31 marca 2022 r.

Uzasadnienie

Rada Gminy Udanin w myśl art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uchwała corocznie **gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii**. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Udanin w poprzednich latach. W oparciu o założenia programowe realizowane są zadania ustawowe związane z przeciwdziałaniem skutków alkoholizmu oraz działaniami prewencyjnymi mającymi na celu zmniejszenie występowania patologii społecznych w gminie Udanin.

Skutki finansowe realizacji niniejszej uchwały zostały zawarte w zapisach załącznika oraz wynikają z obowiązującej uchwały budżetowej Gminy Udanin na rok 2021 r.